

Nr 332.

Av herr **Senander m. fl.**, *angående de administrativa myndigheternas bestraffningsrätt.*

Inom statstjänsten tillämpas ett mycket föråldrat bestraffningssystem beträffande i tjänsten begångna förseelser. Som känt är, äga de administrativa myndigheterna bestraffningsrätt gentemot de underordnade. Det kan *ifrågasättas* om denna myndigheternas bestraffningsrätt är förenlig med en modern rättsuppfattning. Vad som däremot med säkerhet kan fastslås är, att rättsförfarandet, då det gäller bestraffning på administrativ väg av befattningshavare i statstjänst, i viktiga avseenden står i strid mot principer, som på senare tid vunnit erkännande på det allmänna rättsväsendets område.

Vi ärna icke här i detalj ingå på en skildring av de i många fall lindrigast sagt underliga metoder, som tillämpas framför allt vid de förberedande förhören i anledning av begångna förseelser. Vad vi i främsta rummet önska påtala är, att man inom statstjänsten ännu tillämpar ett slags påföljdsstraff, trots att denna bestraffningsform för åtskillig tid sedan försvunnit på det allmänna rättsväsendets område. En befattningshavare, som till exempel ådömts böter för en begången förseelse, har inte därmed sonat densamma. Det inträffar tvärtom ofta, att den direkta bestraffningen är betydligt mildare än påföljden. Omedelbart efter att bestraffningen utdömts sker nämligen i vederbörandes personalkort eller på annat sätt anteckning om det tilldelade straffet. Förrän denna anteckning avlägsnats finns det ingen möjlighet för den bestraffade att erhålla en befordran, vartill han eljest skulle ha varit berättigad och, vad som är ännu orättvisare, han går ofta under viss tid förlustig rätten till löneklassuppflyttning, d. v. s. han erhåller inte sina ålders-tillägg i vederbörlig ordning. Det finns sålunda fall att peka på, där befattningshavare, vilkens förseelse taxerats till 50 kronors böter, förlorat tusentals kronor genom försenad befordran och löneklassuppflyttning.

Samma är förhållandet, hur underligt det än låter, då man tilldelat befattningshavare *varning*. Av själva uttrycket varning framgår, att man här haft att göra med en förseelse av så lindrig beskaffenhet, att den icke ansetts motivera bestraffning, varför man nöjt sig med att varna för bestraffning. Vederbörande befattningshavare blir emellertid jämställd med de befattningshavare, som bestraffats med böter eller suspension, och gör stora ekonomiska förluster, trots att hans förseelse varit av så lindrigt slag att han inte bestraffats.

Det bör också framhållas, att påföljden drabbar högst olika, ja i en del fall utebli dess verkningar helt och hållet. Därest en befattningshavare erhåller varning eller bestraffning så långt före en befordran eller löneklassuppflyttning, att han dessförinnan hinner få anteckningen om varningen eller be-

straffningen avförd, så har påföljden ingen som helst verkan. Har han däremot bestraffats eller varnats kort tid före han står i tur till befördran eller löneklassuppflyttning, så drabbas han av kännbara ekonomiska förluster. Den kortaste tid, efter vilken en befattningshavare har möjlighet att efter ansökan få anteckning om varning eller bestraffning avlägsnad, är i allmänhet minst tre år, varför det finnes ett utbrett missnöje bland statstjänarna med förhållandena i detta avseende.

Då vi anse, att en dylik dubbelbestraffning av statstjänarna är i hög grad oberättigad och icke står i överensstämmelse med principerna inom det allmänna rättsväsendet, där påföljdsstraffet slopats, och då vi vidare anse det vara av behovet påkallat, att en reformering i övrigt av det administrativa rättsförfarandet kommer till stånd, få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag i syfte att åstadkomma en revision till det bättre av nu gällande principer inom statstjänsten beträffande tilldelandet av bestraffningar jämte därmed sammanhängande spörsmål.

Stockholm i januari 1938.

Axel Nordström.

H. Hagberg.

K. E. Senander.

J. H. Brädefors.